

Barthelovej test základných ADŽ

činnosť	vykonávanie	body
1. jedenie, pitie	samostatne bez pomoci	10
	s pomocou	5
	nevykoná	0
2. obliekanie, vyzliekanie	samostatne bez pomoci	10
	s pomocou	5
	nevykoná	0
3. kúpanie	samostatne bez pomoci	5
	s pomocou	0
4. osobná hygiena/úprava	samostatne bez pomoci	5
	s pomocou	0
5. kontrola vyprázdňovania moču	plne kontinentný	10
	občas inkontinentný	5
	inkontinentný	0
6. kontrola vyprázdňovania stolice	plne kontinentný	10
	občas inkontinentný	5
	inkontinentný	0
7. použitie WC	samostatne bez pomoci	10
	s pomocou	5
	nevykoná	0
8. presun zo stoličky/vozíka do postele a naopak	samostatne bez pomoci	15
	s malou pomocou	10
	vydrží sedieť	5
	nevykoná (neprejde ani nesedí)	0
9. chôdza po rovine	nezávislý (samostatne viac ako 50 m)	15
	s pomocou 50 m	10
	na vozíku 50 m	5
	nevykoná	0
10. chôdza po schodoch	samostatne bez pomoci	10
	s pomocou	5
	nevykoná	0

výsledné skóre

0 – 40 bodov	vysoká závislosť
45 – 60 bodov	závislosť stredného stupňa
nad 60 bodov	závislosť ľahšieho stupňa
nad 100 bodov	nezávislosť

(Vörösová a kol., 2005, s. 181; Poledníková a kol., 2006, s. 212; Németh a kol., 2009, s. 163)

POKYNY NA BODOVANIE POLOŽIEK:

1. jedenie, pitie

10 = nezávislý, pacient môže jesť sám jedlo z podnosu alebo zo stola, keď má jedlo na dosah alebo mu ho niekto prinesie; musí byť schopný položiť jedlo na príručný stolík, ak je to potrebné; krája si jedlo, používa soľ a korenie, natiera si maslo a pod; aktivitu musí uskutočniť v primeranom čase

5 = potrebuje nejakú pomoc (napr. s krájaním jedla)

2. obliekanie, vyzliekanie

10 = pacient je schopný si obliecť, zapnúť a vyzliecť všetko oblečenie, zašnúrovať si šnúrovacie topánky (pokiaľ k tomu nepotrebuje špeciálne pomôcky); tieto aktivity zahŕňajú aj obutie a vyzutie a manipuláciu s nejakou ortopedickou pomôckou, ak je predpísaná (napr. ortéza)

5 = potrebuje pomoc pri obúvaní/vyzúvaní, obliekaní/vyzliekaní všetkého oblečenia, musí urobiť aspoň polovicu práce sám, musí to uskutočniť v optimálnom čase; ženy nemusia byť bodované pri obliekaní podprsenky alebo podväzkového pásu

3. kúpanie

5 = pacient môže používať vaňu, sprchu alebo sa kompletne umyje špongiou pri umývadle, musí byť schopný urobiť všetky kroky spojené s hociktorou metódou, ale bez prítomnosti inej osoby

4. osobná hygiena/úprava

5 = pacient je schopný umyť si ruky a tvár, učesať vlasy, vyčistiť zuby a oholiť sa (môže použiť rôzny spôsob holenia, ale musí manipulovať so žiletkou alebo zapojiť holiaci strojček bez pomoci a tiež vybrať ho zo zásuvky alebo zo skrinky); ženy si musia vedieť nanášať vlastný make-up, ak ho používajú, ale nemusia si zapleťat' vrkoč alebo inak tvarovať účes

5. kontrola vyprázdňovania moču

10 = pacient je schopný ovládať močový mechúr cez deň aj v noci; pacient s pomôckami (napr. pri urostómii, s močovým katétrom) musí samostatne manipulovať s pomôckami, vrecúškom, a ostať suchý cez deň aj v noci

5 = pacient má príležitostnú „nehodu“, alebo nie je schopný počkať na podložnú misu, alebo dôjsť na toaletu včas

6. kontrola vyprázdňovania stolice

10 = pacient je schopný kontrolovať defekáciu a nemať „nehodu“; v prípade nutnosti si vie zaviesť čapík alebo klyzmu, ak je to potrebné (napr. u pacientov s poškodenou miechou pri črevnom tréningu)

5 = potrebuje pomoc pri aplikácii čapíka alebo klyzme alebo má príležitostnú „nehodu“

7. použitie WC

10 = pacient je schopný dostať sa na a z toaletnej misy, zapnúť a rozopnúť oblečenie, vyzliecť a obliecť, zabrániť ušpineniu oblečenia a použiť toaletný papier bez pomoci; ak potrebuje, môže použiť nástennú tyč/madlo alebo iný stabilný predmet na podporu/pridržanie sa; ak je potrebné použiť podložnú misu namiesto záchoda, musí byť schopný posadiť sa na kreslo, vyprázdniť, utrieť a umyť

5 = potrebuje pomoc s udržaním stability alebo pri manipulácii s oblečením alebo použitím toaletného papiera

8. presun zo stoličky/vozíka do postele a naopak

15 = nezávislý vo všetkých fázach týchto činností; pacient sa môže bezpečne priblížiť k posteli na vozíku, zabrzdiť ho, zdvihnúť opierku nôh, bezpečne sa dostať do postele, ľahnúť si, posadiť sa na okraj postele, zmeniť polohu, ak je to potrebné, presunie sa bezpečne naspäť na vozík

10 = činnosti vyžadujú minimálnu pomoc, ak je potrebná v niektorej fáze, alebo pacient potrebuje dozor kvôli jeho bezpečnosti

5 = pacient sa môže posadiť bez pomoci druhej osoby, ale potrebuje pomoc pri vstávaní z postele, alebo potrebuje veľkú pomoc pri premiestňovaní

9. chôdza po rovine

15 = pacient sa môže prechádzať najmenej 50 m bez pomoci alebo dozoru, môže používať statické pomôcky (napr. podpera, protéza, palica, chodítko), ale nie s vlastným pohonom/kolieskami; pri používaní dlahy a korzetu musí byť schopný si ich upevniť a uvoľniť, nastaviť do požadovanej pozície, vstať a posadiť sa a odložiť pomôcky keď sedí

10 = potrebuje pomoc a dozor v činnosti uvedenej vyššie a môže ísť 50 m s malou pomocou

5 = ak pacient nie je chodiaci, ale na vozíku je nezávislý – musí byť schopný manipulovať s vozíkom okolo rohov, otočiť sa, manévrovať okolo stola, postele, záchoda atď., musí byť schopný ísť na vozíku aspoň 50 m

10. chôdza po schodoch

10 = pacient je schopný ísť dole a hore po schodoch bezpečne bez pomoci alebo dozoru, môže použiť zábradlie, palicu alebo barle, ak potrebuje; musí byť schopný niesť/prenášať palicu alebo barle, ak ide hore alebo dole po schodoch

5 = potrebuje pomoc alebo dozor pri týchto činnostiach

Pozn. 0 bodov sa dáva vtedy, keď pacient nespĺňa ani jedno z uvedených kritérií

